

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/33/2012
Identifikačné číslo spisu:	5012200016
Dátum vydania rozhodnutia:	14.08.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:5012200016.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci navrhovateľky: O., bytom M. prechodne bytom R., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd 6/2012-34 zo dňa 8. marca 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd 6/2012-34 zo dňa 8. marca 2012 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 25. augusta 2011, ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) zamietla žiadosť navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku s odôvodnením, že sa nezmenili skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu invalidného dôchodku a jeho sumu. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že nové odborné lekárske nálezy predložené v priebehu konania, nehodnotia zdravotný stav navrhovateľky rozdielne od hodnotenia stavu druhostupňovým posudkovým lekárom v lekárskej správe zo dňa 3. januára 2012. Nespochybnili teda posudkový záver. Vzhľadom na to, že krajský súd dospel k záveru, že uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť je určená mierou zodpovedajúcou zákonu, bolo potrebné napadnuté rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdiť.

Proti rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie. Posúdenie nových lekárskeho vyšetrení krajským súdom považovala za neadekvátne, pretože tie dokazujú, že jej zdravotný stav sa zhoršuje a bude sa naďalej zhoršovať. Kvôli zisteným diagnózam sa nemôže zamestnať. Preto žiadala o opätovné prehodnotenie aktuálnych vyšetrení za účelom priznania invalidného dôchodku v plnej výške. Dôchodok,

ktorý poberá nepokrýva ani základné životné náklady.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedla, že dôvody uvedené v odvolaní nepovažuje za opodstatnené. Dokazovanie vo veciach sociálneho poistenia vykonávajú posudkoví lekári sociálneho poistenia, a to na účely správneho ako aj súdneho konania. K žiadosti navrhovateľky o ďalšie vyšetrenia, poukázala na povinnosť preukázať skutočnosť rozhodujúcu na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania. Skutkové okolnosti, ktoré sa týkajú rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli podľa odporkyne dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi, z hľadiska skutkového sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a v záveroch sa zhodujú. Navrhovateľka nepreukázala, že by bol jej zdravotný stav zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku jej nevznikol. Odporkyňa vyhodnotila závery napadnutého rozhodnutia krajského súdu za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, a preto navrhovala rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 14. augusta 2012 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods.1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona), je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona).

Podľa § 73 ods. 2 zákona suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70%, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

Podľa § 112 ods. 4 zákona výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu súd zistil, že zdravotný stav navrhovateľky bol na základe jej žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 22. júla 2009 prvýkrát posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, pobočka Martin dňa 8. septembra 2009. Dospel k záveru, že navrhovateľka je invalidná od 5.6.2009 podľa § 71 ods. 1 zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou a jej miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 50 %. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, Kap. XV odd. E pol. 4b) s mierou poklesu 45 % a iné zdravotné postihnutie je hypertenzia II., Kap. IX. odd. A pol. 10b), ktoré zvýšilo percentuálnu mieru o 5 %.

Zdravotný stav navrhovateľky bol opätovne posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Martin dňa 9. decembra 2009, a to na základe ňou podaného opravného prostriedku proti rozhodnutiu Ústredia Sociálnej poisťovne zo dňa 28.9.2009 z dôvodu nesúhlasu s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Posudkový lekár dospel k záveru, že je naďalej invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou a miera poklesu je 50 %. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, Kap. XV odd. E pol. 4b) s mierou poklesu 45 % a iné zdravotné postihnutie je hypertenzia II., Kap. IX. odd. A pol. 10b), ktoré zvýšilo percentuálnu mieru o 5 %.

Následne bol dňa 13. januára 2010 vyhotovený posudok posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, ktorý dospel k záveru, že navrhovateľka je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou s mierou poklesu nie 50 % ale 55 %. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, Kap. XV odd. E pol. 4b) s mierou poklesu 45 % a iné zdravotné postihnutie je hypertenzia II., Kap. IX. odd. A pol. 10b), ktoré zvýšilo percentuálnu mieru o 10 %.

Na základe podnetu navrhovateľky zo dňa 1. augusta 2011 bol jej zdravotný stav posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Martin dňa 10. augusta 2011. Posudkový lekár dospel k záveru, že navrhovateľku uznáva aj naďalej za invalidnú s rovnakou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ako pri poslednom posudzovaní zdravotného stavu, vzhľadom na to, že nedošlo k výraznejšiemu zhoršeniu. Navrhovateľka je teda naďalej invalidná s mierou poklesu 55 %.

Na základe tohto posudku vydala Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 25.8.2011, ktorým podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona zamietla žiadosť navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku.

Na základe konania o opravnom prostriedku navrhovateľky proti rozhodnutiu Ústredia Sociálnej poisťovne zo dňa 25.8.2011 bol jej zdravotný stav znova dňa 17. októbra 2011 posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Martin. Posudkový lekár dospel k záveru, že navrhovateľku uznáva aj naďalej za invalidnú s rovnakou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ako pri poslednom posudzovaní zdravotného stavu, t.j. 55 %.

Následne bol dňa 3. januára 2012 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie vypracovaný ďalší posudok so záverom, že je naďalej invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou s mierou poklesu 55 %. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, Kap. XV odd. E pol. 4b) s mierou poklesu 45 % a inými zdravotnými postihnutiami sú hypertenzia II. WHO, cukrovka II. typ na diéte, séronegatívna spondylartritída, katarakta očí, vľavo po operácii, ktoré zvýšili percentuálnu mieru o 10 %. Podľa posudku môže navrhovateľka vykonávať práce, ktoré nie sú fyzicky a psychicky náročné,

bez zdvíhania a prenášania bremien, s vylúčením prác v smennej prevádzke, bez prác vo vynútených polohách a tempe, s možnosťou diétného stravovania. Môže teda vykonávať ľahšie práce v rámci kvalifikácie, alebo iné ľahšie pomocné práce za uvedených podmienok.

Odvolaací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne postupom podľa § 250l a nasl. OSP dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je vecne správne a zákonné. Stotožnil sa aj s vyjadrením krajského súdu ohľadom nových lekárskejších správ predložených navrhovateľkou. Ani podľa názoru odvolacieho súdu tieto správy nehodnotia jej zdravotný stav rozdielne od hodnotenia stavu posudkovým lekárom v lekárskej správe zo dňa 3. januára 2012.

Podľa názoru odvolacieho súdu, je z postupu krajského súdu zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskejších nálezoch a vyšetreniach všetkejších zdravotnejších problémov, ktoré navrhovateľka udávala, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znižovať pracovný potenciál. Krajský súd preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľky nevyhovel.

Navrhovateľka nepredložila v odvolacom konaní dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, preto súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správneosti skutkovéjších zistení a záverov prijatých v konaní. Posudky posudkovéjších lekárov predložené v konaní sú z hľadiska skutkovéjších úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Ak by sa však v budúcnosti zdravotný stav navrhovateľky zhoršil, nič jej nebráni opätovne podať žiadosť o prehodnotenie jej zdravotného stavu.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľky nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.